

EPP fraktsiooni seisukoht

EUROOPA PÕLLUMAJANDUSTOOTJATE KOKKULEPE – EPP VISIOON EUROOPA PÕLLUMAJANDUSE KOHTA

EPP on Euroopa põllumajandustootjate ja maakogukondade fraktsioon. Oleme teiega ja kaitseme teie huve. Te toote meie toidulauale kvaliteetse ja toitainerikka toidu. Järgite tootmisel maailma kõige kõrgeimaid standardeid. Hooldite looduse eest ja säilitate meie maapiirkondades elavaid elujõulisi kogukondi, muutes need piirkonnad atraktiivseteks elu- ja tööpaikadeks. Need on avalikud hüved, mis toovad kasu kõigile. Tooted, mida te asjatundlikult ja sajandite jooksul täiustatud ainulaadse oskusteabega toodate, kujutavad endast palju enam kui lihtsalt toitu. Need on suur osa meie ühisest kultuuripärandist, mis on kindlalt meie Euroopa identiteedi keskmes, ning meid imetletakse nende tipptaseme pärast kogu maailmas. Olete taganud toiduga kindlustatuse nii ELis kui ka väljaspool seda kõige probleemsemates tingimustes. Olete juba teinud tohutuid jõupingutusi kestliku tootmise nimel ja pühendunud sellele, et tulevikus veelgi paremini tegutseda. Suutsite toiduaineid toota kogu pandeemia vältel ja teete seda ka väga keerulistes tingimustes, mille on põhjustanud Venemaa sissetung Ukrainasse. Oleme tänulikud. Võtame teie muresid kuulda, sest oleme pühendunud tugeva ja vastupidava omamaise põllumajandussektori säilitamisele. Me mõistame hukka need, kes ideoloogilistel põhjustel süüdistavad teid keskkonna hävitamises. See heidutab eelkõige noori põllumajandustootjaid jäämast põllumajandusse ja ohustab meie toiduga kindlustatust. Me ei saa oluliste kaupade, eelkõige toidu puhul toetuda teistele. EPP-le on põllumajandus strateegilise tähtsusega sektor. Kohustume tegema teiega koostööd, et tagada Euroopa põllumajandusmudel, mis võimaldab teil teenida õiglast elatist, töötades samal ajal keskkonna, bioloogilise mitmekesisuse, kliimamuutuste ja loomade heaolu parandamise nimel, pidades alati silmas piirkon-

dlike ja kohalike lähenemisviiside väärtust. Igaüks võib põllumajandussektorist, mis on kestlik nii majanduslikust, keskkonnalasest kui ka sotsiaalsest vaatepunktist. Me keskendume kõigile kolmele.

Kui pole põllumajandustootjaid, pole ka toitu: ELi põllumajandustootjate majanduslike ja sotsiaalsete väljavaadete tagamine

Praegu on ELis ligikaudu 9 miljonit põllumajandusettevõtet, kus töötab umbes 17 miljonit inimest. Toiduainete sektor laiemalt, mille keskmes on põllumajandus, moodustab ligikaudu 8 % ELi kogu tööhõivest. Samas jääb **põllumajandusettevõtete sissetulek** enamikus liikmesriikides keskmisest palgast märkimisväärselt allapoole. Lisaks on ELis alates 2005. aastast umbes kolmandik põllumajandusettevõtetest ära kadunud ning põllumajanduses töötavate inimeste osakaal vähenes 6,4 %-lt ELi kogutööhõivest 2005. aastal 4,2 %-le 2020. aastal. Oleme pühendunud selle languse peatamisele.

EPP seisab konkurentsivõimelise Euroopa põllumajandusmudeli eest, mis põhineb **peredel** ja professionaalsetel põllumajandustootjatel, kes moodustavad kogu ELi **elujõuliste maakogukondade** keskmes. Samuti tunnustame, kui oluline on edendada meie maapiirkondades mitmekesisest majandustegevust, mis aitab suurendada maapiirkondade majanduse vastupanuvõimet. Me tunnustame, et maakogukondadel on linnakeskuste elanikega võrdne vajadus juurdepääsu järele teenustele, nagu tervishoid, transpordiühendused ja hoolekandeteenused. Me pöörame eril-

ist tähelepanu põllumajandustootjate vajadustele looduslikust eripärast tingitud piirangutega piirkondades, nagu mägi- ja saarepiirkonnad, äärealad, äärepoolseimad piirkonnad ja asustamata piirkonnad, sest põllumajandus on nendes Euroopa piirkondades sageli majandusarengu edasiviivaks jõuks. Samuti pöörame erilist tähelepanu põllumajandustootjate vajadustele suure linnastumisega tihedalt asustatud piirkondades, kus loodus, majandus, eluase ja põllumajanduslik tegevus on väga tihedalt põimunud. Usume, et erinevad põllumajandusmudelid võivad ELis koos eksisteerida ja me seisame valikuvabaduse eest. Rakendatavates põllumajandusmudelites ja agroökoloogilistes põhimõtetes on tohtu mitmekesisus ning teil peaks olema võimalik valida vastavalt turule, ettevõtluse suundumusele, agronoomilistele katsumustele, põllumajandustraditsioonidele, kasumlikusele ja kuludele.

Oleme järjekindlalt kaitsnud tugevat ja hästi rahastatud **ühist põllumajanduspoliitikat** (ÜPP) ning me nõuame suuremat ÜPP eelarvet, arvestades teie ees seisvaid katsumusi. Jälgime 2023–2027 ÜPP rakendamist väga tähelepanelikult, tagamaks, et riiklike strateegiakavadega saavutatakse meie seatud eesmärgid. Oleme valmis komisjoni ja liikmesriike vastutusele võtma, kui näeme, et uue süsteemi tulemuseks on suurem, mitte väiksem keerukus ja bürokraatia, kui toetuste jaotamisel on vähem õiglust ning kui uus tingimuslikkuse kord ja muud keskkonnameetmed ohustavad põllumajandustootjate võimet tagada toiduga kindlustatus. Oleme valvsad selle tagamisel, et ELi piirkondade põhiseaduslikud eesõigused põllumajanduspoliitika suhtes oleksid kaitstud ja et põllumajandustootjaid koheldaks kõigis liikmesriikides võrdselt. Usume, et ÜPP toetuste jaotamine peab olema liikmesriikide vahel ja riigisiselt õiglane. 2024. aastal valitud isikud otsustavad tulevase ÜPP üle 2027. aastale järgnevaks perioodiks. Oleme pühendunud vajalike täiustuste tegemisele, mis toovad teile kasu, tagades tugeva majandusliku samba, mis võimaldab üleminekut säästvamatele põllumajandustavadele, mis toetavad põlvkondade vahetumist ja kaitsevad teid paremini väga volatiilsel ülemaailmsel turul. Usume, et põllumajandustootjad peaksid saama heas usus tehtud vead parandada enne rahaliste karistuste kehtestamist, ning nõuame, et austataks seda õigust, mille me teile ÜPP raames tagasime.

Me nõuame, et suurendataks jõupingutusi, et võidelda **põlvkondade vahetumise** murettekitava puudumise vastu põllumajanduses, eelkõige muutes maapiirkonnad

noorema põlvkonna jaoks atraktiivsemaks. Ilma noorteta, kes soovivad hakata elukutseliselt põllumajandusega tegelema, sureb primaarsektor välja ja maapiirkondade majanduselu variseb kokku. 2020. aastal oli ainult 11,9 % ELi põllumajandusettevõtete juhtidest alla 40-aastased. See ei ole jätkusuutlik. Toetame kõiki meetmeid, mis võimaldavad noortel kindlustada sektori tulevik, tegeledes probleemidega, mis on seotud juurdepääsuga maale ja rahalistele vahenditele, edendades nõustamisteenuseid, haridust ja koolitust, tagades noorte põllumajandustootjate jaoks sidususe kohalike, riiklike ja ELi meetmete vahel, ning põllumajandusettevõtete järglusstrateegiate kaudu. Toetame suuremat rõhuasetust töökohapõhisele õppele põllumajandussektoris, investeeringuid kolmanda taseme koolitusprogrammidesse ja struktureeritud noorte põllumajandusse ülemineku hõlbustamist. Usume, et ÜPP eelarvet tuleks innovatiivsete noorte põllumajandustootjate jaoks suurendada. Toetame piirkondlikke meetmeid, mille eesmärk on muuta maapiirkondades elamine nii noorte kui ka eakate jaoks atraktiivsemaks. Meil on hea meel asjaolu üle, et **naiste osakaal põllumajanduses** on suurenenud, ulatudes 2020. aastal 31,6 %-ni, kuid me peame kasutama ÜPPd ja muid vahendeid, et liikuda edasi. Me tunnustame naispõllumajandustootjate olulist rolli maamajanduses. Toetame meetmeid, mille eesmärk on muuta põllumajandus naiste jaoks atraktiivsemaks karjääriks, arendades asjakohaseid ettevõtlusalgatusi, et julgustada noori naisi põllumajandusega tegelema. Me nõuame, et liikmesriigid tagaksid kõigi põllumajandustootjate ja sektori töötajate sotsiaalsed õigused. Toetame kindlalt suuremat keskendumist põllumajandustootjate vaimsele heaolule nende ees seisvate keeruliste probleemide, sealhulgas rahalise ebakindluse, kutsealaste riskide ja nende ühiskonda antava panuse ebapiisava tunnustamise tõttu.

Me mõistame, et turupõhine põllumajanduspoliitika võib jätta põllumajandustootjad **äärmusliku hinnavolatiilsuse** mõjude ohvriks. Teravilja kiire sissevool ELi, mis tuleneb Venemaa sissetungist Ukrainasse, näitab, kui kiiresti on võimalik turge destabiliseerida, eriti Ukrainaga piirnevates riikides, ning me nõuame otsustavaid meetmeid turu stabiilsuse taastamiseks ja mõjutatud põllumajandustootjatele hüvitise maksmiseks. Lubame teha rohkem, et isoleerida teid hinnavolatiilsuse katastroofilistest tagajärgedest, ning parandame tulevase ÜPP raames veelgi hinnastabiilsuse vahendeid. Me nägime palju vaeva, et tõhustada ÜPP vahendeid ja suurendada rahalisi vahendeid kriisidega toimetulekuks,

pakkudes paremaid riskijuhtimisvõimalusi, tugevdades tootjaorganisatsioonide rolli ja parandades toiduainete tarneahela struktuuri. Esimese direktiivi vastuvõtmine **ebaausate kaubandustavade** väljajuurimiseks toiduainete tarneahelas oli EPP saavutus ja me tagame, et see toob teile kasu. Te ei saa oma toodete eest väärtusahelast **õiglast hinda** ja see on skandaalne. Nõuame selle kohta täiemahulist uurimist. Te väärte õiglast sissetulekut ja me jätkame oma jõupingutusi, et tagada selle saavutamine. Me seisame kõigi ELi põllumajandustootjate võrdsete tingimuste eest ühtsel turul. Lükkame tagasi kõik suurte mittepõllumajanduslike ettevõtete katsed kasutada ÜPPd ära rahalise kasu eesmärgil. See raha kuulub tegutsevatele põllumajandustootjatele: see kuulub teile!

Metsad ja kogu metsapõhine väärtusahel on maapiirkondade oluline osa. Metsadega luuakse töökohti, tagatakse majandusliku heaolu, säilitatakse süsinikku, võideldakse kõrbestumise vastu ja need on tervisele kasulikud. Usume, et parim oskusteave metsade kestlikuks majandamiseks on liikmesriikides; seetõttu austame liikmesriikide pädevust metsaalaste õigusaktide valdkonnas. Toetame kindlalt ELi põllumajandustootjaid ja metsamajandajaid, kes on **ringmajanduse** keskmes ning toodavad hädavajalikku **taastuenergiat** ja muid bioressursipõhiseid materjale, rõhutades, et puidu suurem kasutamine ehituses võib muuta hooned CO₂ sidujateks. **Maaturismi** arendamine, sealhulgas arukate maasihtkohtade kontseptsioon, pakub lisavõimalusi põllumajandusettevõtete sissetulekute mitmekesistamiseks ja maapiirkondade edendamiseks ning me toetame seda aktiivselt.

Kaitseme traditsioonilist põlluharimist ja karjakasvatust ning muid välitingimustes kariloomade süsteeme, tunnustades nende rolli bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel ja põllumajandusliku tegevuse säilitamisel kogu Euroopas. Seepärast rõhutame tungivat vajadust tagada, et nendes piirkondades oleks põllumajandus ja turism jätkuvalt võimalikud, arvestades **suurkiskjate** kasvavast populatsioonist tulenevaid probleeme. Suurkiskjate probleem tuleb lahendada viivitamata. On aeg leida tasakaalustatud lähenemisviis metsloomade populatsiooni majandamisele, mis võimaldab paindlikkust piirkondlikul tasandil ning kus huntide ja karude kaitsestaatuse läbivaatamine ei ole enam tabu. Laiemas mõttes peame astuma samme linna- ja maapiirkondade vahelise lõhe ületamiseks, edendades paremat vastastikust mõistmist meie linnades elavate ja maapiirkondades elavate inimeste ees seisvat

probleemidest. Linnapõllumajanduse ja põllumajandustootjate turgude soodustamine võivad olla selle integratsiooni tõhusad katalüsaatorid. Peame investeerima meetmetesse, sealhulgas teabevahetusstrateegiasse, et tarbijad mõistaksid ja hindaksid juba varasest east alates põllumajandustootjate jõupingutusi, et tagada meile söömiseks piisav ja kvaliteetne toit. Meil on hea meel Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni teadaande üle algatada **strateegiline dialoog** põllumajandustootjatega ning tagame, et teie häält võetakse kuulda.

EPP toetab **avatud ja reeglitel põhinevat kaubanduspoliitikat**. Oleme aga kindlad selles, et: imporditud tooted peavad vastama keskkonna-, sanitaar-, fütosanitaar-, loomade heaolu ja sotsiaalsetele standarditele, mis on samaväärsed meie enda tootjatelt oodatavate standarditega. Toetame kõiki jõupingutusi meie standardite rahvusvaheliseks tunnustamiseks ja vastastikkuse tagamiseks, et teid koheldaks õiglaselt. Ei ole mõtet vähendada meie tootlikkust ning viia tootmine ja kliimamõjud, nagu süsinikdioksiidi leke ja veepuudus, üle kolmandatesse riikidesse. Lisaks peame kaitsma oma toodangut karistustariifide kehtestamise eest seoses muudest sektoritest pärit kaubandusvaidlustega. ELi kaubanduslepingud peavad sisaldama sätteid tundlike toodete kaitsmiseks. Kui kaubandusmahtude kasv ohustab meie turu stabiilsust, tuleks aktiveerida **kaitseklauslid**. Meie suurepäraseid **geograafilisi tähiseid** tuleb kaitsta kõigis kaubanduslepingutes.

Innovatsioon ja investeringud, mitte ideoloogia, kui keskkonahoidlikuma põllumajanduse liikumapanev jõud ELis

Investeerimine tipptasemel **tehnoloogiasse** ja juurdepääs sellele on hädavajalik, et hoida Euroopa põllumajandus maailmaturul konkurentsivõimelisena, säilitada meie kõrged standardid ja tagada kestlikud tootmismeetodid, mis vastavad ühiskonna ootustele. Olgu selleks kasvuhoonegaaside heite vähendamine, loomade heaolu parandamine või vähem sisendite kasutamine, usume, et teadusuuringud ja innovatsioon annavad paremaid tulemusi kui lihtsalt ülalt-alla eesmärkide seadmine. Nõuame, et kõigis liikmesriikides pöörataks uuesti tähelepanu põllumajandusega seotud **teadusuuringutele ja innovatsioonile**, lähedes liidu prioriteetidest ja võttes arvesse

piirkondlikke mõõtmeid. Peame vähendama keskkonnamõju, vähendamata tingimata oma põllumajanduslikku tootmist, kasutades selleks tipptasemel tehnoloogiaid. Täppispõllumajanduse ja keskkonnasõbralike uuenduste omaksvõtmine mitte ainult ei suurenda tootlikkust, vaid vähendab ka keskkonnajalajälge. Nõuame palju paremaid ja kiiremaid heakskiitmismenetlusi uute tehnikate ja alternatiivide jaoks. Vajame rohkem investeringuid tehnoloogiasse ja taristusse, energijuhtimissüsteemidesse, ligipääsetavasse, usaldusväärsesse ja kiirese interneti maapiirkondades ning peame suurendama koostalitlusvõimet, digioskusi, digitaalse innovatsiooni keskusi ning arendama uusi äri- ja juhtimismudeleid. Võitleme selle eest, et suurendada põllumajandusele, toidule ja biomajandusele pühendatud teadusuuringute programmi „Horisont“ eelarvet ning rõhutame vajadust parandada väiksemate ja uute novaatorite turulepääsu. Peame suurendama oma tegevust tagamaks, et oskusteave viiakse **põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi** abil kiiresti põllumajandusettevõtete tasandile. Jätkame tehisintellekti, suurandmete, digiülemineku ja Euroopa kosmosetehnoloogia kasutamise otsustavat edendamist maa majandamise optimeerimiseks. Arendame edasi selliseid paljutootavaid algatusi nagu **arukad külad**.

Usume, et **teaduspõhine** otsuste tegemine, mis võimaldab kasutada uut tehnoloogiat, pakub palju paremaid võimalusi kestlikuma põllumajandussektorini jõudmiseks kui puhtalt nn ideoloogilised lähenemisi. Näiteks **uute aretusmeetodite** kasutamise lubamine ELis võimaldab teil põllumajandustootjatena toota põllukultuure, mis vajavad vähem sisendeid, näiteks vett, väetisi ja pestitsiide, ja see tähendab ka investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni ja töökohti kogu Euroopas. Sellegipoolest nõuame, et uued aretusmeetodid oleksid kooskõlas kehtiva sordikaitse ja patendiõigusega. Me näeme põllumajandustootjate jaoks suurt potentsiaali mitmekesistada oma sissetulekuid ja tuua suurt keskkonnakasu tänu vabatahtlike, turupõhiste **süsinikku siduva majandamise** algatuste käivitamisele. Me kohustume tagama, et sellised kavad luuakse võimalikult vähese bürokraatiaga. Peame suurendama Euroopa **valgutootmist** nii toidu kui ka sööda puhul. Usume innovatsiooni ja suurema **ringluse** jaoks vajalikusse taristusse, nagu **jääkide** ja sõnniku kasutamine taastuenergia tootmiseks põllumajandusettevõttes kohapeal või kallite keemiliste väetiste asendajana. See on mulla jaoks parem ja vähendab väetiste tootmisega seotud CO₂ heidet.

Meie arvates on ÜPP peamine liikumapanev jõud uuenduslikuma, konkurentsivõimelise ja kestlikuma põllumajanduse saavutamiseks Euroopas. Oleme näidanud, et oleme vajaduse korral valmis kõrvale heitma läbimõtle mata seadusandlikud ettepanekud, millega püütakse ÜPPd asendada, vähendada selle vahendeid ja panna teile uued koormused, pakkumata elujõulisi alternatiive ja kompensatsiooni. Nendeks näideteks on ettepanekud **looduse taastamise, pestitsiidide ja tööstusheidete** kohta. Praegu ei ole kindlasti õige aeg seada ohtu meie toiduga kindlustatus. Vastupidi, peame oma tootmist kestlikult intensiivistama, et tagada toidu kättesaadavus ELis ja mujal, eriti ajal, mil Venemaa ähvardab teravilja ekspordi Aafrika mandrile ja teistesse haavatavatesse piirkondadesse. Me lükkame tagasi ettepanekud, mis ohustavad teie omandiõigusi ja millel puuduvad põhjalikud mõjuhinnangud, eriti seoses põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja põlvkondade vahetusega. Teid ei tohiks jätta üksinda tasuma arvet suurema kestlikkuse eest!

EPP seisab põllumajandustootjate ja tohutute jõupingutuste eest, mida nad on tõhusa **veekasutuse** suurendamiseks juba teinud. Peame pakkuma lisatoetust, et võimaldada vee kestlikumat kasutamist. Peame uusi investeringuid veetaristusse ja kliimamuutustega kohanemise tehnoloogiasse hädavajalikuks põllumajandussektori tuleviku jaoks nendes liikmesriikides, mis on veepuuduse ja põua mõjude suhtes haavatavamad.

*Mõistame, et seisate silmitsi tohtu katsumusega toota üha rohkem ja paremini väga konkurentsivõimelisel globaliseerunud turul, avaldades vähem mõju keskkonnale, kuid kannatades ka otseselt kliimamuutuste mõju all. Me ei saa oodata, et teeksite põllumajandustootjatena vähema toetusega nii palju rohkem. Teame, et sageli ei tasusta turg kestlikumatest tavadeist tulenevaid suuremaid tootmiskulusid. Kokkuvõttes soovime aidata kaasa **uue konsensuse** saavutamisele ühiskonnas. Tahame, et tarbijad tõepoolest aktiivselt toetaksid kestlikumalt toodetud toitu ning kajastaksid seda oma kohalikes toidupoodides tehtavates valikutes.*